

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Svk/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0723100983
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Príbelská
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:0723100983.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Lesné pozemkové spoločenstvo v Záhorskej Bystrici, so sídlom Čsl. Tankistov 134, Bratislava, IČO: 307 810 35, právne zastúpený: JUDr. Margita Medveczká, advokátka so sídlom Drotárska cesta 68, Bratislava proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, Ružová dolina 27, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. k. Co 139/2023-BPR zo dňa 1. augusta 2023, v konaní o odvolaní („kasačnej sťažnosti“) žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Bratislave č. k. 4S/105/2023-52 zo dňa 29. februára 2024, takto

rozhodol:

- Odvolanie sa odmieta.
- Účastníci konania nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 27. septembra 2023 všeobecnú správnu žalobu proti rozhodnutiu žalovaného č. k. Co 139/2023-BPR zo dňa 1. augusta 2023. Správny súd žalobcu výzvou zo dňa 7. decembra 2023, doručenu 19. decembra 2023, vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za správnu žalobu do 10 dní aj s poučením, že v opačnom prípade zastaví konanie. Žalobca súdny poplatok zaplatil až 9. januára 2024 a 10. januára 2024 navrhol, aby správny súd odpustil zmeškanie lehoty na jeho zaplatenie. Návrh odôvodnil tým, že príslušná zamestnankyňa zadala príkaz na úhradu súdneho poplatku už 23. decembra 2023, no platba nebola prevedená, čo zistila až 9. januára 2024, po návrate z dovolenky.

2. Správny súd uznesením č. k. 4S/105/2023-52 zo dňa 29. februára 2024 (napadnuté uznesenie) zamietol tento návrh. V odôvodnení odkázal na § 70 Správneho súdneho poriadku a dodal, že lehota na zaplatenie súdneho poplatku nie je prepadnou lehotou. Jej zmeškanie však možno odpustiť len vtedy, ak dôvody zmeškania sú ospravedlniteľné. Podľa neho bolo povinnosťou žalobcu zabezpečiť, aby aj v čase dovoleniek a sviatkov bolo zabezpečené uloženie plnenej povinnosti. Nešlo podľa súdu o nepredvídateľnú udalosť, na ktorú by sa žalobca nemohol pripraviť. Nepredložil však ani žiadne dôkazy o skutočnom zadaní platieb 23. decembra 2023. Okrem toho súd pripomenul, že poplatková povinnosť vznikla už podaním žaloby a mohol ju splniť kedykoľvek potom. V závere uznesenia súd poučil účastníkov, že je proti nemu prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia.

3. Napadnuté uznesenie bolo právnej zástupkyňi žalobcu doručené 15. marca 2024.

4. Žalobca zastúpený advokátkou podal 15. apríla 2024 proti napadnutému uzneseniu podanie označené ako „Kasačná sťažnosť“, ktorým sa domáhal zrušenia tohto uznesenia z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci správnym súdom a porušenia jeho práva na spravodlivý proces kvôli nepreskúmateľnosti uznesenia, keď správny súd posudzoval návrh na odpustenie zmeškania súdom určenej lehoty podľa podmienok pre odpustenie zmeškania zákonnej lehoty. Navrhol zrušenie napadnutého uznesenia a vrátenie veci na ďalšie konanie Správnemu súdu v Bratislave.

5. Najvyšší správní soud Slovenskej republiky sa najskôr zaoberal otázkou povahy podaného opravného prostriedku proti napadnutému uzneseniu, a svojej príslušnosti na jeho prejednanie a rozhodovanie.

6. Súdne poplatky sú upravené v zákone č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o súdnych poplatkoch“). Tento zákon pod spoločnou rubrikou „Konanie“ v ustanoveniach § 12 až 14 obsahuje osobitnú procesnú úpravu. Podľa § 12 ods. 1 platí, že vo veciach poplatkov zásadne rozhoduje orgán, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon; ďalšie ustanovenia potom osobitne upravujú príslušnosť na rozhodovanie vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde, za dovolanie, za kasačnú sťažnosť a za obnovu konania. Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 tohto zákona sa na konanie vo veciach poplatkov primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku okrem § 357 písm. a), ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 14 ods. 2 v konaní podľa tohto zákona možno výnimočne vykonávať dôkazy, ktoré strany alebo účastníci nenavrhli, a podľa § 14 ods. 4 v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania.

7. Z uvedených ustanovení § 14 ods. 1, ods. 3, ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch tak vyplýva, že konanie vo veciach poplatkov podľa uvedeného zákona je relatívne samostatným konaním, ktoré nie je integrálnou súčasťou procesu upraveného Civilným sporovým poriadkom, Civilným mimosporovým poriadkom ani Správnym súdnym poriadkom. Preto rozhodovanie vo veciach súdnych poplatkov v zmysle citovaných ustanovení bez ďalšieho nepodlieha ani procesnej úprave pre tieto jednotlivé procesy. Ustanovenia § 12 až 14 zákona o súdnych poplatkoch sú ako osobitné predpisy (*leges speciales*) samostatným procesným základom rozhodovania súdov vo veciach súdnych poplatkov, ktoré citované § 14 ods. 2, ods. 4 aj výslovne označuje za „konania podľa tohto zákona“. Použitie niektorého procesného kódexu pri takomto rozhodovaní tak vyplýva len z toho, že tieto ustanovenia na jeho použitie odkázu ako na subsidiárny zdroj procesnej úpravy. Taký odkaz je obsiahnutý v cit. ustanovení § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, ktoré s účinnosťou od 1. júla 2017 výslovne ustanovuje, že sa na toto rozhodovanie majú primerane použiť ustanovenia Civilného sporového poriadku. Aj vo veciach súdnych poplatkov za kasačnú sťažnosť rozhoduje správny súd, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, za primeraného použitia ustanovení Civilného sporového poriadku tak, ako to plynie zo znenia § 14 ods. 1 tohto zákona.

8. Posledná novela § 14 zákona o súdnych poplatkoch vykonaná zákonom č. 152/2017 Z. z. vypustila prípustnosť odvolania proti uzneseniu o zastavení konania, pričom odvolanie je upravené výlučne v Civilnom sporovom poriadku. Judikatúra vyslovila záver, že konanie o súdnych poplatkoch od 1. júla 2017 (vrátane vydania uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku) je jednoinštančné a vedie sa výlučne na súde prvej inštancie a proti takému uzneseniu o zastavení konania nie je prípustné odvolanie ani dovolanie.

9. Na konanie vo veciach súdnych poplatkov sa tak použijú predovšetkým ustanovenia § 12 až 14 zákona o súdnych poplatkoch a na základe odkazu v § 14 ods. 1 tohto zákona primerane aj ustanovenia Civilného sporového poriadku, a to aj vtedy, ak vo veciach súdnych poplatkov podľa uvedeného zákona koná a rozhoduje súd správneho súdnictva, teda správny súd alebo najvyšší správny súd (§ 4 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z.). Pod konaním vo veciach súdnych poplatkov v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 treba rozumieť konanie podľa ktoréhokoľvek z ustanovení zákona o súdnych poplatkoch, ale aj konanie o iných procesných otázkach, ktoré v takomto konaní vyvstanú. Za konanie vo veciach súdnych poplatkov tak treba považovať predovšetkým konanie a rozhodovanie o vyrubení poplatku podľa § 5 ods. 1 písm. g), o zastavení konania v dôsledku jeho nezaplatenia v zmysle § 10 ods. 1, o vrátení poplatku podľa § 11, o zrušení alebo zmene nesprávneho rozhodnutia o poplatkovej povinnosti podľa § 12 ods. 3 uvedeného zákona, ale napríklad aj určenie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku vo výzve podľa § 10 ods. 1 tohto zákona, jej predĺženie alebo odpustenie jej zmeškania, ďalej posudzovanie náležitostí podaní, ktorými sa žiada o vrátenie poplatku, doručovanie rozhodnutí a ďalších písomností, ktoré sa týkajú súdnych poplatkov alebo uvedených otázok, a podobne. Rovnako sa podľa Civilného sporového poriadku musia posudzovať aj opravné prostriedky proti takýmto rozhodnutiam, čo znamená, že odvolanie proti nim je prípustné len za podmienok ustanovených v § 355 a § 357 CSP a rozhodne sa o ňom podľa § 386 až 389 CSP.

10. Žalobca v prerokovanej veci podal svoj opravný prostriedok, ktorý označil ako „Kasačná sťažnosť“, proti uzneseniu súdu, ktorým zamietol žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho

poplatku. Na rozhodovanie o odpustení zmeškania tejto lehoty sa tak podľa uvedených ustanovení zákona o súdnych poplatkoch musí vzťahovať Civilný sporový poriadok. V dôsledku toho mal už správny súd postupovať podľa § 122 CSP, nie podľa § 70 SSP. Opravný prostriedok podaný proti jeho uzneseniu možno takisto posudzovať len podľa Civilného sporového poriadku. Tento zákon pripúšťa proti uzneseniu súdu prvej inštancie ako opravný prostriedok vo všeobecnosti len odvolanie (§ 355), a preto možno opravný prostriedok žalobcu napriek jeho označeniu ako kasačnej sťažnosti považovať len za takéto odvolanie. Podľa § 355 ods. 2 CSP je však odvolanie prípustné len proti uzneseniam, ktoré sú vymenované v § 357, resp. v inom ustanovení zákona. Pretože ani § 357, ani iné ustanovenie CSP, ale ani zákona o súdnych poplatkoch nepripúšťajú odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa nevyhovelo žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty (na zaplatenie súdneho poplatku), nie je toto odvolanie prípustné. Na jeho neprípustnosti nič nemení ani poučenie, že je prípustná kasačná sťažnosť, pretože nesprávne poučenie o prípustnosti opravného prostriedku samo osebe jeho prípustnosť nikdy nezakladá (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obo/14/2018 z 25. júla 2018, R 82/2018; ale napr. aj uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžrk/1/2020, č. 13/2022 ZNSS). Preto bolo nutné tento opravný prostriedok žalobcu odmietnuť podľa § 386 písm. c) CSP ako neprípustné odvolanie.

11. Pokiaľ ide o funkčnú príslušnosť na rozhodovanie o takomto odvolaní, od 1. júna 2023 v Civilnom sporovom poriadku, ale aj v zákone č. 757/2004 Z. z. chýbajú ustanovenia, ktoré by upravovali funkčnú príslušnosť súdu na rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam novozriadených správnych súdov vydaných vo veciach súdnych poplatkov za použitia Civilného sporového poriadku v zmysle § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Tu však ide o zjavne nezamýšľanú medzeru v zákone, ktorá vyplýva z toho, že zákonodarca pri zriadení najvyššieho správneho súdu, pri formulácii § 8a zákona č. 757/2004 Z. z. a následnom zriadení správnych súdov od 1. júna 2023 opomenul zohľadniť, že správne súdy na základe citovaných ustanovení môžu konať a rozhodovať podľa ustanovení Civilného sporového poriadku, takže opravným prostriedkom proti ich rozhodnutiam nebude len kasačná sťažnosť, ale môže ním byť aj odvolanie. Túto medzeru treba vyplniť analógiou s postavením tunajšieho súdu ako kasačného súdu v zmysle cit. § 8a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. Hoci je kasačná sťažnosť mimoriadnym opravným prostriedkom, najvyšší správny súd o nej rozhoduje už v druhej inštancii, teda v podobnom postavení, v akom podľa Civilného sporového poriadku rozhoduje odvolací súd. Odvolacím súdom podľa § 34 ods. 1 a 3 CSP je zásadne krajský súd vo vzťahu k okresnému súdu a najvyšší súd vo vzťahu ku krajskému súdu, teda vždy súd bezprostredne vyššieho stupňa. Podobne aj najvyšší správny súd je bezprostredne vyšším súdom nad všetkými správnymi súdmi a rozhodnutie samotného správneho súdu o odvolaní proti vlastnému rozhodnutiu zas neprichádza do úvahy, pretože typickým znakom odvolania je práve devolúcia (rozhodovanie vyšším súdom). Najvyšší správny súd je tak prvým a jediným súdom vyššieho stupňa vo vzťahu k správny súdom, a preto je jediný, kto môže byť príslušný na rozhodnutie o odvolaniach proti ich rozhodnutiam vydaným na základe § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Pretože rovnako ako funkčná príslušnosť chýba aj určenie zloženia, v akom bude o veci rozhodovať, musí sa vychádzať zo základného pravidla obsiahnutého v § 24b prvej vete zákona č. 757/2004 Z. z. Najvyšší správny súd tak o týchto odvolaniach rozhoduje v senáte zloženom z troch sudcov, z ktorých jeden je predsedom.

12. Na základe uvedeného tak najvyšší správny súd ako odvolací súd podľa § 386 písm. c) CSP odvolanie žalobcu odmietol. Len mimochodom súd uvádza, že žalobca ani vo svojom opravnom prostriedku nijako nereagoval na jednu zo základných a nosných výhrad súdu prvej inštancie a nijako nepreukázal pravdivosť svojho tvrdenia, že jeho zamestnankyňa skutočne 23. decembra 2023 neúspešne zadala platbu súdneho poplatku.

13. Náhrada trov tohto odvolacieho konania nepatrí žiadnemu z účastníkov, pretože nebol daný žiaden zo zákonných dôvodov, aby sa takáto náhrada priznala (§ 255, § 256 v spojení s § 396 CSP).

14. Konajúci senát pri posudzovaní prípustnosti opravného prostriedku vychádzal z uznesenia Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 5Svk/10/2024 zo dňa 31. marca 2025, a rovnako z uznesenia Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Svk/7/2024 zo dňa 6. marca 2025 v obdobnej veci rovnakých účastníkov konania, v ktorom sú rozpracované ďalšie detailné úvahy na podporu týchto záverov, vrátane historického výkladu. S týmito úvahami sa väčšina konajúceho senátu stotožnila a odkazuje na ne. Zhodne tiež konajúci senát dodáva, že vie o iných uzneseniach tunajšieho súdu, ktorými boli obdobné opravné prostriedky posúdené ako kasačné sťažnosti podľa § 439 a nasl. SSP. V teraz súdnej veci

však nebolo možné postupovať podľa § 22 a § 466 SSP a predložiť vec veľkému senátu, pretože tieto ustanovenia sa týkajú len konaní o kasačnej sťažnosti. Z vyššie podaného výkladu § 14 zákona o súdnych poplatkoch však vyplýva, že Najvyšší správny súd SR nemôže vo veciach súdnych poplatkov konať ako kasačný súd, ale len ako odvolací súd podľa Civilného sporového poriadku; v odvolacom konaní však ani podľa CSP nemožno postúpiť vec veľkému senátu.

15. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok .